

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/4/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811220735
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3811220735.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a.s., ul. Metodova č. 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, zast. Bobák, Bollová a spol., s.r.o., ul. Clementisa č. 10, Bratislava, IČO: 35 855 673 proti odporcoM. ZP., nar. 1X.XX.XXXX, naposledy bytom ul. V., N. zast. opatrovníkom I. M. M. za účasti Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov č. 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Andrej Cifra, advokát, ul. J. Kráľa č. 5/A, Lučenec, o zaplatenie 854,78 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 222,84 eur s 9% úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy 222,84 eur od 8.10.2010 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Konanie o zaplatenie 258,74 eur s príslušenstvom z a s t a v u j e .

O trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom zo dňa 2.12.2011 domáhal sa proti odporcovi zaplatenia 854,78 eur s príslušenstvom, titulom neuhradených služieb 222,84 eur a zmluvnej pokuty 631,94 eur.

Dňa 23.2.2012 navrhovateľ v časti uplatňovanej zmluvnej pokuty zobral návrh sčasti späť, a to o zaplatenie 258,74 eur s príslušenstvom. Podľa § 96 ods. 1 veta prvá a tretia O.s.p. súd konanie v uvedenej časti zastavil.

V priebehu konania sa dostupnými prostriedkami nepodarilo zistiť súčasné miesto pobytu odporcu, preto mu súd uznesením č. k. 7C 4/2012-37 zo dňa 12.9.2012 ustanovil opatrovníka v osobe Q. M. Y..

Dňa 24.9.2012 do konania na podporu odporcu vstúpilo ako vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778.

Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7C 4/2012-125 zo dňa 1.8.2013 pripustil vedľajšie účastníctvo na strane odporcu, a to vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778.

Vedľajší účastník na strane odporcu navrhol návrh v časti uplatňovanej zmluvnej pokuty zamietnuť. Uviedol, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda o podmienku neplatnú. Uviedol, že otázka neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej pokuty spoločnosti Orange Slovensko, a.s. bola judikovaná napr. rozsudkom Krajského súdu Prešov č. k. 16Co 18/2012 z 15.3.2012, č. k. 16Co 33/2012 z 16.4.2012, č. k. 2Co 137/2010 z 29.6.2011, č. k. 6Co 91/2011 z 24.4.2012. Do pozornosti dal rozsudok Súdneho dvora EÚ C-618/10 zo dňa 14.6.2012, ktorý určuje, že vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v spotrebiteľskej zmluve, a teda je vylúčené uplatnenie moderačného práva súdu vo vzťahu k výške zmluvnej pokuty.

Navrhovateľ, opatrovník odporcu a právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane odporcu ospravedlnili svoju neprítomnosť na určenom termíne pojednávania. Súhlasili, aby súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvou o pripojení č. A 4818407 a s jej dodatkom, so Zmluvou o pripojení č. A 3675608 a s jej dodatkom, s prehľadom zasielaných faktúr, s pokusom o pokonávku, s Všeobecnými podmienkami.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Dňa 27.3.2008 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Zmluva o pripojení H. na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal zriadiť odporcovi potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Dňa 27.3.2008 bol súčasne medzi účastníkmi konania uzavretý Dodatok k Zmluve o pripojení, ktorým navrhovateľ odpredal odporcovi mobilný telefón Samsung SGH-Z170 za kúpnu cenu 1,- Sk. Predajná cena mobilného telefónu bola 182,23 eur.

Dňa 24.12.2009 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Zmluva o pripojení č. P. na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal zriadiť odporcovi potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Dňa 24.12.2009 bol súčasne medzi účastníkmi konania uzavretý Dodatok k Zmluve o pripojení, ktorým navrhovateľ odpredal odporcovi mobilný telefón Nokia 6600i slide black za kúpnu cenu 29,- eur. Predajná cena mobilného telefónu bola 220,- eur.

V Dodatku k Zmluve o pripojení č. P. a v Dodatku k Zmluve o pripojení č. A XXXXXXXX v čl. 2 bod 2.3. sa odporca zaviazal, že po dobu 24 mesiacov odo dňa jeho uzavretia zotrvá v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom podľa Zmluvy v znení jeho Dodatku ako účastník služieb poskytovaných mu prostredníctvom SIM karty, a že po celú túto dobu bude bez prerušenia služby využívať, a to v súlade s jeho záväzkami a zároveň neuskutoční žiaden taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu, alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti Zmluvy alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, že nepožiada o vypojenie z prevádzky alebo o dočasnú deaktiváciu SIM karty, že sa nedopusť takého konania alebo nedá svojím konaním žiaden taký podnet a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo odstúpiť od Zmluvy alebo právo vypovedať Zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinností z jeho strany ako účastníka, ku ktorým sa zaviazal v Dodatku, resp. v Zmluve, alebo na základe ktorého by bol navrhovateľ oprávnený mu v dobe viazanosti obmedziť alebo prerušiť poskytovanie služieb, že bude mať na SIM karte aktivovaný taký účastnícky program, že nedôjde k porušeniu jeho záväzku uvedeného v bode 2.2. článku 2 Dodatku. Pre prípad porušenia povinnosti zo strany odporcu (najmä, ale nielen nezaplatenie splatnej ceny služby) si účastníci dohodli zmluvnú pokutu 300,- eur v Dodatku k Zmluve o pripojení K. a 331,93 eur (10.000,- Sk) v Zmluve o pripojení č. P..

Odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb v období od 21.5.2010 do 21.7.2010, vyúčtovaných faktúrami H. na sumu 156,26 eur, splatná dňa 4.6.2010, H. na sumu 2,33 eur, splatná dňa 5.7.2010, č. XXXXXXXXXXXX . na sumu 27,30 eur, splatná dňa 5.7.2010., na sumu 27,45 eur, splatná dňa 5.7.2010, H. na sumu 1,- eur, splatná dňa 4.8.2010, č.. na sumu 3,95 eur, splatná dňa 4.8.2010,

č. XXXXXXXXXXXX na sumu 4,55 eur, splatná dňa 4.8.2010. Vo Všeobecných podmienkach si zmluvné strany dohodli spôsob platby prostredníctvom zasielaných faktúr so splatnosťou 14 dní odo dňa ich vyhotovenia. Pokusom o pokonávku zo dňa 23.9.2010 navrhovateľ vyzval odporcu, aby najneskôr do 7.10.2010 zaplatil cenu za poskytnuté elektronické komunikačné služby 222,84 eur a zmluvnú pokutu 631,94 eur.

Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 610/2003 Z. z. Zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b/ zák. č. 610/2003 Z. z. účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladov o vyúčtovaní.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh o zaplatenie 222,84 eur je opodstatnený.

Dňa 27.3.2008 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Zmluva o pripojení č. P. aj s Dodatkom a dňa 24.12.2009 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Zmluva o pripojení č. P. aj s Dodatkom, na základe ktorých sa navrhovateľ zaviazal zriadiť odporcovi potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb v období od 21.5.2010 do 21.7.2010, vyúčtovaných faktúrami H., č..

Navrhovateľ predmetom konania urobil aj nárok o zaplatenie úroku z omeškania.

Úrok z omeškania ako príslušenstvo pohľadávky je majetkovou sankciou stanovenou zákonom, keď veriteľovi priamo zo zákona vzniká v prípade omeškania dlžníka s platením peňažného plnenia nárok na zaplatenie úroku z omeškania.

Odporca si riadne a včas neplnil svoje záväzky, preto je povinný s poukazom na § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. zaplatiť navrhovateľovi aj úroky z omeškania 9% ročne z dlžnej sumy 222,84 eur od 8.10.2010 (t. j. s účinnosťou od prvého dňa omeškania) do zaplatenia.

Navrhovateľ predmetom konania urobil aj nárok o zaplatenie zmluvnej pokuty 631,94 eur s príslušenstvom.

Navrhovateľ právo na zaplatenie zmluvnej pokuty 300,- eur a 331,94 eur si uplatnil na základe uzavretej Zmluvy o pripojení č.. s Dodatkom zo dňa 24.12.2009 a Zmluvy o pripojení č. P. s Dodatkom zo dňa 27.3.2008. Predmetné Zmluvy s Dodatkom vykazujú znaky hromadného predloženia spotrebiteľovi zo strany dodávateľa, preto ich hodnotenie súd podrobil aj ustanoveniam § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z ich obsahu nevyplýva, že by navrhovateľ, ako dodávateľ osobitne s odporcom, ako spotrebiteľom vyjednával zmluvnú pokutu. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zák. č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 610/2003 Z. z. má pritom povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu (lex specialis). S poukazom na predmet podnikania navrhovateľa je preukázané, že pri uzatváraní predmetných Zmlúv vystupoval ako dodávateľ a odporca ako spotrebiteľ (pri uzatváraní týchto právnych úkonov nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti). Uvedené právne vzťahy medzi účastníkmi konania vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Zmluvné dojednanie v predmetných zmluvách o zmluvnej pokute (300,- eur a 331,94 eur) považuje súd za neprijateľné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech odporcu, ako spotrebiteľa. Súd pritom nespochybňuje význam zmluvnej pokuty, pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy, a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Podľa názoru súdu, v spotrebiteľskej zmluve už pri samotnom uzatváraní zmluvy by nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, v danom prípade odporca - spotrebiteľ. Predmetné zmluvné pokuty tak, ako sú dojednané, súd považuje za neprimerané sankcie, a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t. j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednania aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také, vôbec nemusí ani nastať. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k predmetu zmluvy (300,- eur a 331,94 eur). Predajná cena mobilného telefónu značky Nokia 6600i slide black v čase uzavretia Zmluvy o pripojení č. s Dodatkom bola 220,- eur, avšak zmluvná pokuta bola dojednaná v sume 300,- eur, čo predstavuje nepomer. Predajná cena mobilného telefónu značky Samsung SGH-Z170 v čase uzavretia Zmluvy o pripojení K. s Dodatkom bola 182,30 eur, avšak zmluvná pokuta bola dojednaná v sume 331,94 eur, čo predstavuje nepomer. Zmluvná pokuta síce môže byť účinným spôsobom zabezpečenia pohľadávky a to svojím charakterom hrozby, ale iba do určitej miery, lebo u tých, ktorí zaplatiť nemôžu, hrozba zmluvnou pokutou, zvlášť vo vysokej sume, už nemá zmysel. S poukazom na rozsudok Súdného dvora EÚ C-618/10 zo dňa 14.6.2012, ktorý určuje, že vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v spotrebiteľskej zmluve, bolo vylúčené uplatnenie moderačného práva súdu vo vzťahu k výške zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania, nemožno zmoderovať.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov“.

Zmluvné pokuty uplatňované navrhovateľom sú neprijateľné. Otázka neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej pokuty spoločnosti Orange Slovensko, a.s. už pritom bola judikovaná napr. rozsudkom Krajského súdu Prešov č. k. 6Co 91/2011 z 24.4.2012, č. 2Co 137/2010 z 29.6.2011. Preto súd návrh vo zvyšnej časti zamietol.

Uplatňovanú sumu 373,20 eur (po čiastočnom späťvzátí návrhu o sumu 258,74 eur) nebolo možné navrhovateľovi priznať ani titulom náhrady škody. Predpokladmi vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu sú: protiprávny úkon, existencia škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou,

zavinenie. Navrhovateľ nepreukázal na strane odporcu také porušenie zmluvnej povinnosti a s tým súvisiaci vznik škody, ktoré by boli navzájom v príčinnej súvislosti. O porušenie zmluvnej povinnosti odporcom sa nejedná, ak z platne uzavretej kúpnej zmluvy nadobudol predmet kúpy, a to mobilný telefón za dohodnutú kúpnu cenu. Kúpna cena dohodnutá aj so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny zostáva vždy dohodnutou kúpnu cenou, preto predmet nadobudnutý takouto kúpou a jeho prevzatie a následné užívanie je v súlade so zmluvou a teda právom. Dohoda účastníkov zmluvy o kúpnej cene bez ďalšieho nemôže byť menená a vykladaná inak v závislosti od správania sa účastníka tak, aby navrhovateľ docielil vrátenie sumy, ktorá sa má rovnať rozdielu medzi predajnou a akciovou cenou mobilného telefónu. V súvislosti s porušením povinností odporcu, ktoré súvisia so zmluvnými dojednaniami a to poskytovaním služieb a platením ceny za tieto služby, nebránilo nič navrhovateľovi platným a zákonným spôsobom dohodnúť také zmluvné podmienky, ktoré postihnú účastníka zmluvy a to odporcu, pre prípad porušenia jeho zmluvných povinností, avšak nezávisle od časti úkonu, ktorým je kúpna zmluva, predmetom ktorej je prevod vlastníckeho práva k mobilnému telefónu. Navrhovateľovi škoda nevznikla, pričom aj v prípade nezotrvania odporcu v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu, nie je daná príčinná súvislosť medzi škodou a protiprávnym konaním odporcu, a to porušením povinností riadne a včas platiť za cenu služieb a s tým súvisiace prípadné nezotrvanie v zmluvnom vzťahu. Navrhovateľ pritom ani nepreukázal, že by ukončil Zmluvy o pripojení a ich Dodatky. Nárok navrhovateľa o náhradu škody nie je možné založiť ani z vyhlásenia účastníka zmluvy, teda odporcu uvedeného v čl. 3.7. Dodatku k Zmluvám, podľa ktorého účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že mobilný telefón je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bod 1.3. Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou cenou mobilného telefónu a poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v čl. 2 v bode 2.2., 2.3. alebo 2.4.) vzhľadom na výšku zľavy, ako aj na prípadný obsah Prílohy č. 1 Dodatku by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu. Odporca ako spotrebiteľ v predmetnej zmluve nemôže platne dopredu vyhlasovať, že porušením určitých povinností z iného zmluvného záväzku (poskytovanie služieb a platenie ceny) vzniká škoda práve v súvislosti s dojednanou kúpnu cenou, pretože medzi týmito skutočnosťami nie je priama príčinná súvislosť. Navrhovateľ by mohol dosiahnuť pominutie účinkov platnej kúpy mobilného telefónu za zľavnenú kúpnu cenu napríklad rozvázovacou podmienkou, t. j. v prípade, že ak nastane právna skutočnosť - porušenie určitých povinností odporcom, tieto spôsobujú, že účinky právneho úkonu - ktoré už nastali, zaniknú.

O trovách konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možno podať odvolanie na Okresnom súde Prievidza do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.